

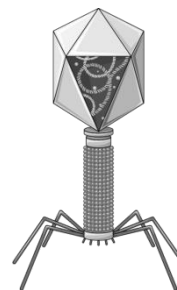
**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,
СРПСКО БИОЛОШКО ДРУШТВО**

**ТЕСТ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА V РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
Општинско такмичење, 17. 3. 2018. године**

Шифра: _____

Заокружи број испред тачног одговора.

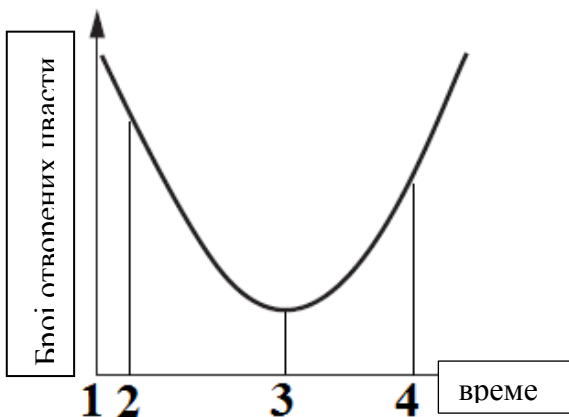
- 1.** Шта од наведеног не утиче на транспирацију биљке?
- 1) влажност ваздуха
 - 2) струјање ваздуха
 - 3) плодност земљишта
 - 4) влажност земљишта
- 2.** Ученик је извео оглед: цвет висибаве ставио је у посуду са водом обојеном у црвено прехранбеним бојама. Цвет висибаве се обојио у бледоцрвену боју. Шта ученик треба да напише у извештају о огледу?
- 1) Цвет висибаве се обојио због одсјаја црвене боје.
 - 2) Висибави је упила хранљиву супстанцу из боје и зато је променила боју.
 - 3) Боја је до цвета стигла кроз проводне снопиће који проводе воду.
 - 4) Боја је до цвета стигла кроз проводне снопиће који проводе хранљиву супстанцу.
- 3.** Вирус приказан на слици је паразит на:
- 1) бактеријама.
 - 2) животињама.
 - 3) гљивама.
 - 4) биљкама.

- 4.** Биљке су природни филтери за пречишћавање ваздуха јер:
- 1) упијају воду.
 - 2) упијају кисеоник.
 - 3) користе угљен-диоксид.
 - 4) користе минералне материје.

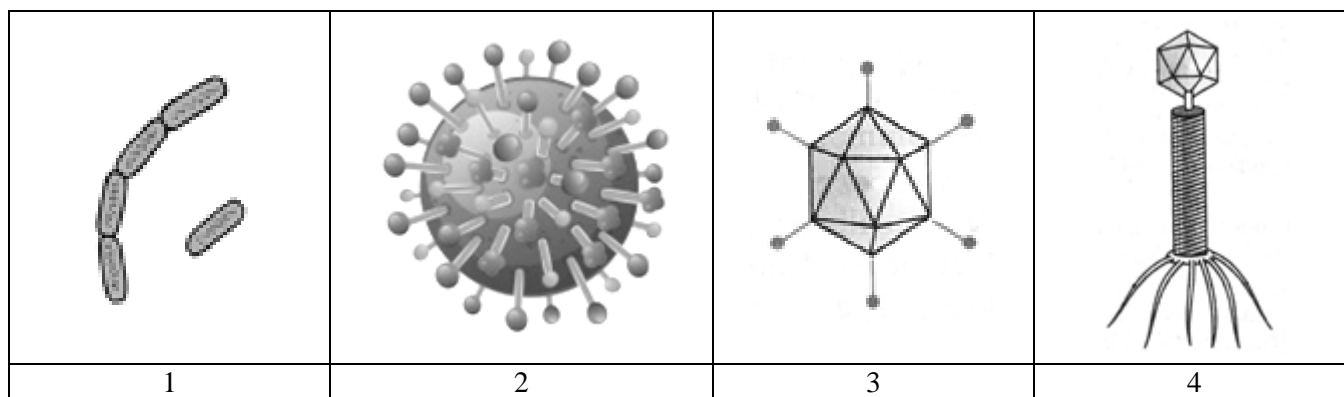
- 5.** Ученици су, током преподневних сати (од 10 до 12), пребројавали отворене цвасти маслачка. Резултате су представили графиком. У којем моменту је дошло до пролазног наоблачења?

- 1) 1
- 2) 2
- 3) 3
- 4) 4

Проучи задатак и одговори на захтеве.

6. Која слика приказује узрочника туберкулозе? Заокружи број испод слике.

7. Уписивањем броја испред исказа повежи га са особиним живих бића коју описује.

1 - Дисање
2 - Смрт
3 - Раст
4 - Размножавање
5 - Старење

_____ - Процес који траје од рођења јединке, али се углавном везује за крај живота, када се већина животних функција успорава.

_____ - Способност живих бића да после сазревања и одрастања дају себи сличне потомке.

_____ - Размена гасова између организма и околине.

8. Повежи појмове тако што ћеш бројеве испред врста организама уписати у заграде одговарајуће групе којима ти организми припадају.

Помози кустосу природњачког музеја да после реновирања распореди препарате врста на одговарајуће полице којима ови организми припадају.

Врста	Група
1-салмонела	() – животиња
2-мухара	() – протиста
3-сеница	() – гљива
4-волвокс	() – биљака
5-маслачак	() – бактерија
6-ХИВ	

9. Повежи биолога са примером који илуструје његов предмет проучавања, тако што ћеш бројеве испред назива биолога уписати у кућицу испред примера.

1 - ботаничар	Размножавање бактерија у петри-посуди.
2 - зоолог	Прављење списка врста биљака (флору) неког подручја.
3 - микробиолог	Праћење кретања популације птица за време миграција.
4 - лекар	Присуство спора плесни у ваздуху.
5 - миколог	Проценат гојазних и неухрањених у популацији деце.

10. Одреди да ли је организам аутотроф (А) или хетеротроф (Х) уписујући једно од ова два слова на линију поред сваког организма.

маслачак	_____	шаран	_____
шумски јеж	_____	зелена пупавка	_____
јадрански брачић	_____	љубичица	_____
кукуруз	_____	лисица	_____
јабука	_____	кишна глиста	_____

11. Заокружи Т уколико је исказ тачан, односно Н уколико је нетачан.

Неке бактерије се користе у производњи прехранбених производа.

Т Н

Транспирација се обавља преко свих вегетативних органа.

Т Н

Сви цветови имају круничне листове.

Т Н

Пупољци дрвенастих биљака у условима умерене климе отварају се током лета.

Т Н

Ризом трске плута у води.

Т Н

Ћелије са хлоропластима налазе се само у листовима биљке.

Т Н

Вишегодишње биљке могу бити зељасте.

Т Н

Вирус је могуће уочити светлосним микроскопом.

Т Н

Процес дисања биљака одвија се искључиво ноћу, док се дању само врши фотосинтеза.

Т Н

Вируси су, као и друга жива бића, грађени из ћелија.

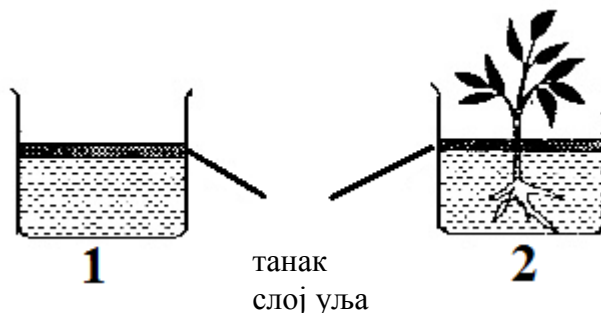
Т Н

12. Повежи опис покрета са врстом биљке уписивањем броја на празну линију.

1. Увијање изданка.	_____ - лала
2. Отварање и затварање цвета/цвасти.	_____ - винова лоза
3. Опуштање (склапање) листова.	_____ - мимоза (или багрем)
4. Увијање цветне дршке.	_____ - маслчак
	_____ - сунцокрет

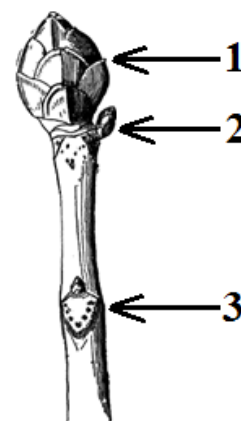
13. Ученик је изводио оглед, као што је приказано на слици. Следећих дана мерио је преосталу количину воде у посудама. Који резултат је добио на крају огледа?

- 1) У обе посуде ниво воде остао је исти.
- 2) У посуду 2 количина воде била је мања.
- 3) У обе посуде смањила се количина воде.
- 4) У посуду 1 смањила се количина воде.

14. Посматрај цртеж и на линију напиши којим бројем је означено следеће:

Ожиљак који остаје на стаблу после опадања листова у јесен - _____

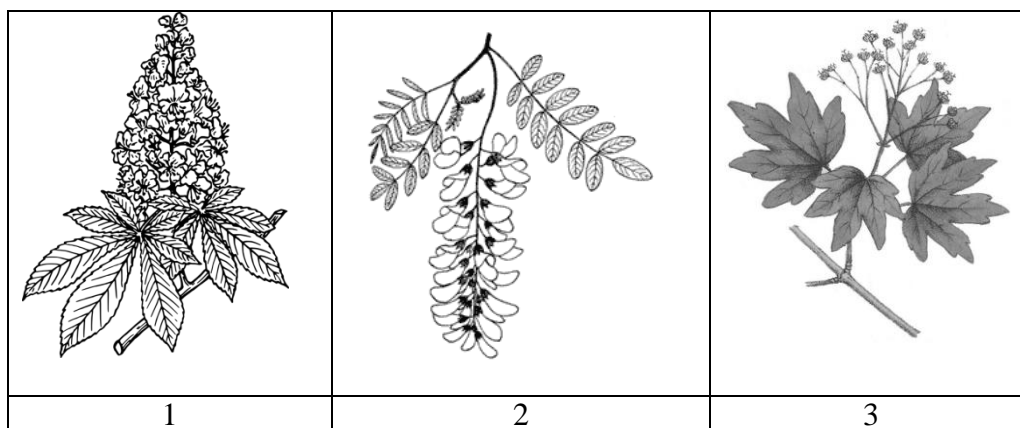

15. У табелу упиши знак + у поља испод назива биљке која има штитасте цвасти.

маслчак	зова	багрем	шаргарепа	винова лоза

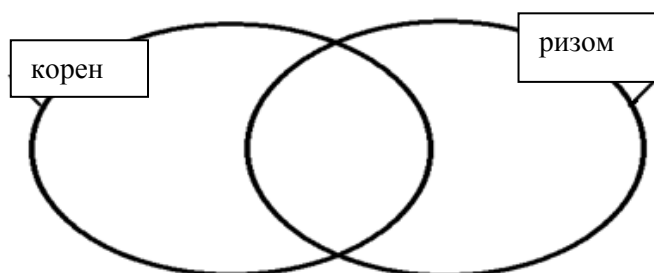
16. Заокружи број испод слике која одговара опису биљке.

Дрвенаста биљка пореклом из Северне Америке, у Европу је донета још давне 1601. године. Медоносни цветови скупљени су у гроздасте цвасти. листови су перасто сложени.

17. Упиши број на одговарајуће место у шеми.

- 1 – налази се у подлози
- 2 – упија воду и минералне супстанце из подлоге
- 3 – развија лисне пупољке
- 4 – има проводне снопиће
- 5 – може да складишти хранљиве супстанце

18. Заокружи број испред тачних одговора у оба захтева.

А. Који вегетативни орган инсективорне биљке мухоловке је преображен у клопку?

1. Корен

2. Стабло

3. Лист

Б. Код којих биљака се тај део (из претходног захтева) користи у људској исхрани:

1) кромпир

2) шаргарепа

3) рен

4) спанаћ

5) келераба

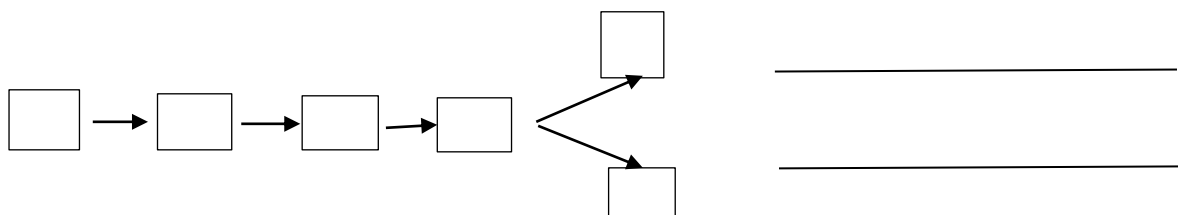
19. Беснило је тешка заразна болест од које најчешће оболевају пси, вукови, мачке и лисице. На човека беснило преноси бесна животиња уједом или лизањем. Неки од симптома болести су: раздражљивост, губитак сна, повраћање, главобоља, парализа (одузетост тела), и смрт.

А. Изазивач беснила је: 1) животиња; 2) бактерија; 3) вирус; 4) протиста

Б. Начин заштите од ове болести је: 1) антибиотик; 2) вакцина; 3) унос довољно воде; 4) тачно је под 1 и 3

20. У кућице упиши бројеве испред појмова тако да показују пут воде кроз биљку а на линијама поред напиши називе процеса.

1) стоме 2) корен 3) лисна нерватура 4) проводни снопићи стабла 5) хлоропласти 6) подлога

Решења теста за Општинско такмичење из биологије V разред - 17. 3. 2018. године

Бр. зад.	Шифра обр. станд.	Тачно решење задатка	Број бодова	Укупно										
1.	BI. 2.1.4.	3) плодност земљишта	2	2										
2.	BI. 3.2.1.	3) Боја је до цвета стигла кроз проводне снопиће који проводе воду.	2	2										
3.	BI 3.1.1.	1) бактеријама.	1	1										
4.	BI 1.4.2.	3) користе угљен-диоксид	1	1										
5.	BI 2.1.4.	3) 3	2	2										
6.	BI. 1.2.2.	1)	2	2										
7.	BI. 1 1 1.	5, 4, 1	3 x 1	3										
8.	BI 2.1.1.	3, 4, 2, 5, 1	5 x 1	5										
9.	BI 1.1.1.	3,1,2,5,4	5 x 2	10										
10.	BI 2.4.1.	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div> <div>маслачак</div><div>шумски јеж</div><div>јадрански брачић</div><div>кукуруз</div><div>јабука</div> </div> <div> <div>A</div><div>X</div><div>A</div><div>A</div><div>A</div> </div> <div> <div>шаран</div><div>зелена пупавка</div><div>љубичица</div><div>лисица</div><div>кишна глиста</div> </div> <div> <div>X</div><div>X</div><div>A</div><div>X</div><div>X</div> </div> </div>	10 x 1	10										
11.	више ст.	Т, Н, Н, Н, Н, Н, Т, Н, Н, Н	10 x 1	10										
12.	BI 1.1.5.	2, 1, 3, 2, 4	5 x 1	5										
13.	BI 3.2.2.	2	3	3										
14.	BI. 2.2.3.	3	3	3										
15.	BI. 2.2.3.	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>маслачак</td><td>зова</td><td>багрем</td><td>шаргарепа</td><td>винова лоза</td></tr> <tr> <td></td><td>+</td><td></td><td>+</td><td></td></tr> </table>	маслачак	зова	багрем	шаргарепа	винова лоза		+		+		2 x 2	4
маслачак	зова	багрем	шаргарепа	винова лоза										
	+		+											
16.	BI. 2.2.3.	2	3	3										
17.	BI. 3.2.1.		5 x 2	10										
18.	BI. 3.2.1.	А. 3; Б. 4	3+3	6										
19.	BI 3.5.2.	А. 3; Б. 2	2 x 1	2										
20.	BI 3.2.1.	<p>бодовање:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. тачно постављен низ 6,2,4,3 2. тачно постављени бројеви 5 и 1. Прихвата се и да места буду замењена (1 и 5). 3. сваки тачан одговор („фотосинтеза“, „транспирација“) на одговарајућим местима. Прихвата се и ако су замењена места процеса под условом да су замењена места и бројева испред процеса. <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px;"> </div>	<div style="text-align: center;">8</div> <div style="text-align: center;">4</div> <div style="text-align: center;">2 x 2</div>	16										
УКУПНО				100										